

The Holy See

PAPA FRANJO

OPĆA AUDIJENCIJA

Trg sv. Petra
Srijeda, 27. rujna 2023.

[[Multimedia](#)]

Apostolsko putovanje u Marseille povodom “*Rencontres Méditerranéennes*”

Draga braćo i sestre!

Krajem prošlog tjedna posjetio sam Marseille kako bih sudjelovao na zaključenju Mediteranskih susreta (*Rencontres Méditerranéennes*), koji su okupili biskupe i gradonačelnike mediteranskog područja, zajedno s brojnim mladima, kako bi pogled bio usmjeren prema budućnosti. Doista, događaj u Marseilleu bio je naslovljen „Mozaik nade“. To je san, to je izazov: da Mediteran ponovno vrati svoj poziv – biti *laboratorij civilizacije i mira*.

Mediteran je – znamo to – kolijevka civilizacije, a kolijevka je za život! Neprihvatljivo je da postane grobnica, a ni mjesto sukoba. Sredozemno more je sušta suprotnost sukobu civilizacija, ratu, trgovini ljudima. Baš suprotno tome: Mediteran povezuje Afriku, Aziju i Europu; sjever i jug, istok i zapad; ljude i kulture, narode i jezike, filozofije i religije. Naravno, more je uvijek na neki način bezdan koji valja prijeći i može postati i opasno. Ali njegove vode čuvaju blago života, njegovi valovi i njegovi vjetrovi nose plovila svih vrsta.

S njegove istočne obale prije dvije tisuće godina krenulo je Evanđelje Isusa Krista. [Njegov navještaj] se, naravno, ne događa nekom čarolijom i nije realiziran jednom zasvagda. To je plod

putovanja na kojemu je svaka generacija pozvana prijeći jednu dionicu, čitajući znakove vremena u kojem živi.

Susret u Marseilleu uslijedio je nakon sličnih susreta održanih u Bariju 2020. i u Firenci prošle godine. To nije bio izoliran događaj, već korak naprijed na jednome putu, koji ima svoje početke u „Mediterskim razgovorima“ (“Colloqui Mediterranei”) koje je organizirao gradonačelnik Giorgio La Pira u Firenci krajem 50-ih godina prošlog stoljeća. Bio je to korak naprijed kako bi se danas odgovorilo na poziv koji je uputio sveti Pavao VI. u svojoj enciklici *Populorum progressio*: promicati „humaniji svijet u kojem bi svi imali od čega davati i primati, i to tako da progres jednih ne bude zaprekom razvoju drugih“ (br. 44).

Što je proizišlo iz tog događaja u Marseilleu? Proizišao je pogled na Mediteran koji bih nazvao jednostavno *čovjekoljubivim*, ne ideološkim, ne strateškim, ne politički korektnim niti instrumentalnim, već *čovjekoljubivim*, to jest kadrim povezati sve s primarnom vrijednošću ljudske osobe i njezinim nepovredivim dostojanstvom. Istodobno je proizišao pogled pun *nade*. To je danas vrlo iznenađujuće: kad slušaš svjedoke koji su prošli kroz neljudske situacije ili su ih dijelili s drugima, i upravo od njih primiš „ispovijed nade“. To je ujedno pogled *bratstva*.

Braćo i sestre, ta nada, to bratstvo se ne smije „rasplinuti“, ne, naprotiv mora se *organizirati*, konkretizirati u dugoročnim, srednjoročnim i kratkoročnim djelovanjima. Kako bi osobe, s punim dostojanstvom, mogle *izabrati hoće li emigrirati ili ne emigrirati*. Mediteran mora biti poruka nade.

Ali postoji još jedan komplementaran aspekt: potrebno je *vratiti nadu našim europskim društvima*, posebno novim naraštajima. Kako, naime, možemo prihvaćati druge ako mi prvi nemamo otvoren horizont prema budućnosti? Kako se mladi bez nade, zatvoreni u svoje privatne živote, zaokupljeni samima sobom i svojom nestalnošću, mogu otvoriti susretu i dijeljenju? Naša društva, često bolesna od individualizma, konzumerizma i ispraznih bjegova trebaju se otvoriti, dati svojoj duši i duhu da prodišu i tada će krizu moći vidjeti kao priliku i pristupiti joj na pozitivan način.

Europa treba ponovno *naći strast i entuzijazam* i mogu reći da sam ih u Marseilleu i našao: u njegovu pastiru, kardinalu Avelineu, u svećenicima i posvećenim osobama, u vjernicima laicima koji se bave karitativnim radom, u obrazovanju, u Božjem narodu koji je pokazao veliku toplinu na misi na stadionu Vélodrome. Zahvaljujem svima njima i Predsjedniku Republike koji je svojom nazočnošću svjedočio pažnju čitave Francuske prema događaju u Marseilleu. Neka Majka Božja, koju žitelji Marseillea časte kao *Notre Dame de la Garde* (Gospa od Straže), prati narode Sredozemlja na njihovu putu, kako bi ta regija postala ono što je oduvijek pozvana biti: mozaik civilizacije i nade.

[...] Današnji liturgijski spomen svetog Vinka Paulskog doziva nam u pamet središnje mjesto ljubavi prema bližnjemu. Pozivam sve da njeguju odnos pažnje prema drugima i otvorenost prema onima koji vas trebaju.